

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

WARUNKI PRENUMERATY w Redakcji: Rocznie—12 mk., półrocznie—6 mk., kwartalnie—3 mk., miesięcznie—1 mk. Z przesyłką: Rocznie—14 m. 48 fen., półrocznie—7 m. 28 fen., kwartalnie—3 m. 68 fen., miesięcznie—1 m. 28 fen.

REKLAMA Na 4-ej str. za stronę drobny druk—25 fen., notulegi—50 fen. ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do godz. 6 po poł. Po godz. 4-ej notulegi i inne niecierpiące zwłoki wiadomości przyjmuje drukarnia ks. A. Rutkowskiego, Królewska (Botanikowa) 24 5.

Numer pojedynczy 5 kop. = 10 fen.

Gazeta wychodzi codziennie—z wyjątkiem dni poświęconych.

Antonina Brochocka

po krótkich cierpieniach, opatrzona Św. Sakramentami, zmarła dnia 23 grudnia, w wieku lat 95.

Nabożeństwo żałobne za spójność Jej duszy odbędzie się w czwartek, dn. 3 stycznia 1918 r., w kościele S go Jerzego, o godz. 8 i pół.

Tymczasowe złożenie zwłok na cmentarzu Rossa odbyło się dn. 24 grudnia b. r.

O czym zawiadamiają

Krewni.

363

Wielebnym księżom par. S-to Jakóbskiej i wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę

Ś. p. Marji Bohdanowiczowej

serdeczne podziękowanie składa

Rodzina.

367

TELEGRAMY.

KOMUNIKAT BRZESKI NIEMIECKI

Kwatera główna 29 bm.

FRONT ZACHODNI.

Grupa wojsk następcy tronu ks. Rupprechta.

Na poszczególnych odcinkach frontu we Flandrii, na południe od Scarpy, około Graincourt i Gonnelleu ku wieczorowi wzmożła się działalność ogniowa.

Na wschód od Nieuport i Poelcapelle nie powiodły się wielokrotne angielskie ataki wywiadowcze.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na północ od Courtecon oddziały wywiadowcze wdarły się do linii francuskich i dostarczyły kilku jeńców.

FRONT WSCHODNI.

Nic nowego nie zaszło.

FRONT MACEDOŃSKI.

Nad jeziorem Prespa, na północ-zachód od Monastyr, oraz nad jeziorem Dojran panowała chwilami ożywiona działalność artylerji.

FRONT WŁOSKI.

Atak włoski, dokonany przeciwko wyniosłościom na wschód od Monte Tomba, nie powiódł się wobec naszego ognia.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

KONSTANTYNOPOL (28 bm. WTB) Minister skarbu, Dżawid-bej, odjechał do Wiednia, gdzie zabawi tydzień, po czym uda się do Berlina.

BERLIN (28 bm. Tel. pryw.) — «B. Z. am Mittag» komunikuje z Bazylei, że, jak donosi z Petersburga ag. Havasa, komisarze ludowi ogłosili odezwę, zaznaczając, iż produkcja przedmiotów rynsztunku wojennego wywołuje marnowanie sił roboczych oraz bogactwa narodowego kraju.

Wobec tego wspomniana produkcja musi być niezwłocznie zawieszona i zastąpiona przez produkcję artykułów, potrzebnych dla ludu.

BERLIN (28 bm. Tel. pryw.) — «Berl. Tag.» donosi z Zürichu, iż, jak donosi z Petersburga ag. Havasa, jutro odbędzie się oddanie komisarzom ludowym banku państwa i kluczy do wszystkich schówek, zawierających przedmioty wartościowe na sumę 8 miliardów.

Dookoła rokowań pokojowych.

BRZESĆ-LITEWSKI (28 bm. WTB) Podczas dzisiejszego (piątkowego), przed nastąpieniem umówionej przerwy ostatniego posiedzenia plenarnego przewodniczył bułgarski minister sprawiedliwości, Popow.

Po otwarciu posiedzenia złożył on przewodniczenie w ręce przywódcy delegacji rosyjskiej, pana Joffe.

Ten ostatni wygłosił krótkie przemówienie.

Następnie powiedział kilka słów do zebranych Ibrahim Hakki Pasza. Zaznaczył on, że wyrażona przez niego przy otwieraniu konferencji nadzieja ujrzenia dzieła, rychło doprowadzonego do zadowalającego końca, nie okazała się zbyt śmiałą. Podczas sześciodniowych rokowań został osiągnięty bardzo dobry rezultat.

Przywódcą delegacji rosyjskiej dał również wyraz nadziei, że rozpoczęte układy stanowią dobry początek i pozwalają oczekiwać, iż rujnująca wojna zostanie wkrótce zakończona, po czym ogłosił dane posiedzenie za zamknięciem.

BRZESĆ-LITEWSKI (28 bież. m. WTB.) W ciągu narady, odbytej dzisiaj (w piątek) rano pomiędzy delegacjami państw związkowych i Rosji zostało zakończonych tymczasowe omawianie tych punktów, które również przy zawieraniu ogólnego pokoju muszą być uregulowane pomiędzy Rosją z jednej strony, a wspomnianymi państwami z drugiej strony.

Narady te były prowadzone w duchu pojednania i wzajemnego porozumienia.

W całym szeregu bardzo ważnych punktów została stworzona podstawa do pogodzenia się.

Były omawiane pozapolityczne kwestie, jak również takowe natury prawnej i gospodarczej.

Zostały one uregulowane w zadowalający sposób z zastrzeżeniem zbadania przez władze krajowe i ustalenia ostatecznej redakcji.

Przedewszystkiem zostało osiągnięte porozumienie się co do przywrócenia przerwanej przez wojnę stanu działania traktatu.

Dalej zgodzono się, że pod względem prawnym i gospodarczym jeden kraj nie ma być traktowany przez inny gorzej, niż jakikolwiek trzeci kraj, który nie może powołać się na prawa, płynące z umowy.

Ustawy wojenne muszą być zawieszane, dotknięci przez nie muszą odzyskać z powrotem swe dawne prawa lub zostać odszkodowani.

W dalszych przepisach są szczególnie podane prawidła, dotyczące kosztów wojennych i strat wojennych. W szczególności porozumiano się co do traktowania strat, odniesionych przez

osoby cywilne wewnątrz terenu wojennego.

Została osiągnięta zasadnicza zgoda co do wzajemnego uwolnienia i odesłania do domu jeńców wojennych oraz internowanych osób cywilnych.

To samo dotyczy zwrotu przez obie strony statków handlowych.

W końcu zostało przewidziane szybkie wznowienie stosunków dyplomatycznych i konsularnych.

Pod względem gospodarczym wykazała się całkowita jednomyślność co do natychmiastowego zaprzestania wojny gospodarczej, co do wznowienia stosunków handlowych i zorganizowania wymiany towarów.

Dalej zostało osiągnięte zasadnicze porozumienie co do zasad, na podstawie których winny być uregulowane w sposób trwały stosunki gospodarcze obydwóch krajów.

W ważnej kwestji stosunku do okupowanych przez obie strony terenów, ze strony rosyjskiej została uczyniona następująca propozycja:

«W całkowitej zgodności z otwartym oświadczeniem obu stron, zawierających umowę, iż są dalekie od wojennych planów, i że pragną zawrzeć pokój bez aneksji, Rosja wycofuje swe wojska z okupowanych przez nią części Austro-Węgier, Turcji i Persji, państwa zaś oświadczenia z Polski, Litwy, Kurlandji i innych miejscowości Rosji.

Zgodnie z zasadami rządu rosyjskiego, który ogłosił prawo wszystkich bez wyjątku, mieszkających w Rosji ludów do stanowienia o sobie, włącznie aż do wyodrębnienia się, ludności tych terenów zostanie udzielona możliwość, w ciągu jaknajkrótszego, dokładnie określonego terminu, zupełnie swobodnie zdecydować co do kwestji ich połączenia się z tem lub innym państwem lub co do utworzenia samodzielnego państwa.

Przytem na terenach, gdzie odbywa się głosowanie, nie jest dopuszczalna obecność jakichkolwiek wojsk, oprócz narodowych lub miejscowych milicji.

Zarząd zaś tych okręgów, aż do czasu zadecydowania o powyższych kwestjach, spoczywa w rękach obra-

nych w sposób demokratyczny przedstawicielei miejscowej ludności.

Termin opuszczenia okupowanych terenów, łącznie z bliższymi warunkami, oraz początek i przebieg demobilizacji armji zostaną ustalone przez specjalną komisję.

W przeciwstawieniu do powyższego Niemcy zaproponowały sformułować w sposób następujący obydwie pierwsze artykuły preliminarnej umowy, która ma być zawarta:

ARTYKUŁ 1-y.

«Rosja i Niemcy ogłaszają zakończenie stanu wojny pomiędzy nimi. Obydwa narody są zdecydowane współżyć nadal w pokoju i przyjaźni.

Niemcy, pod warunkiem przyznanej całkowitej wzajemności w stosunku do ich sprzymierzeńców—byłyby gotowe, gdy zostanie zawarty pokój z Rosją i będzie dokonana demobilizacja rosyjskich sił zbrojnych—do opuszczenia obecnych pozycji i okupowanego terytorjum rosyjskiego, o ile z artykułu 2-go nie wynika inaczej.

ARTYKUŁ 2 gi.

«Rząd rosyjski po proklamowaniu, zgodnie ze swymi zasadami, dla wszystkich bez wyjątku ludów, zamieszkałych w obrębie państwa rosyjskiego, prawa stanowienia o sobie, dochodzącego aż do prawa na całkowite ich oddzielenie się, przyjmuje do wiadomości uchwały, w których wyraża się wola ludu, pretendująca zarówno w stosunku do Polski, jako też Litwy i Kurlandji, a również Estlandji i Liflandji do zupełnej państwowej samodzielności i opuszczenia rosyjskiego związku państwowego.

Rząd rosyjski uznaje, iż te oświadczenia w obecnych warunkach należy uważać, jako wyraz woli ludu, i jest gotów do wyciągnięcia wynikających stąd wniosków.

Ponieważ co do tych okręgów, których dotyczą powyższe postanowienia, kwestja ewakuacji nie jest w takim stanie, aby mogła być przedsięwzięta zgodnie z przepisami artykułu 1-go,—czas i szczegóły potrzebnych, według poglądu rosyjskiego, potwierdzeń już istniejących deklaracji co do oddzielenia się przez głosowanie ludowe na szerokiej podstawie, przy których winien być wyłączony jakikolwiek nacisk wojskowy we wszelkiej formie, zostają pozostawione do omówienia i ustalenia przez specjalną komisję».

Ze strony Austro-Węgier zostało zaproponowane sformułowanie, pod względem zasadniczym brzmiące tak samo.

Delegacja rosyjska przyjęła te oświadczenia do wiadomości, poczem w sposób następujący **ustaliła swój pogląd:**

«Stoimy na punkcie widzenia, że jako faktyczny wyraz woli ludu może być uważane tylko takie wyrażenie woli, które jest wynikiem swobodnego głosowania, dokonanego przy całkowitej nieobecności obcych wojsk w odnośnych okręgach.

Wobec tego proponujemy i **namstawiamy, aby odbyło się jaśniejsze i dokładniejsze**

sformułowanie tego punktu.

Zgadamy się jednak na to, aby w celu zbadania technicznych warunków urzeczywistnienia tego rodzaju referendum, jak również w celu ustalenia określonego terminu ewakuacji została wyłoniona specjalna komisja.

Naogół, według przebiegu dotychczasowych układów, może być zadowolaniem stwierdzone, iż poglądy reprezentowanych na nich mocarstw co do uregulowania najważniejszych kwestji w wielu punktach są jednostajne, w innych zaś zbliżyły się do tego stopnia, iż nadzieja na osiągnięcie porozumienia co do nich jest uzasadniona.

BRZEŚĆ-LITEWSKI (29 bież. m.) Sekretarz stanu, v. Kühlmann, wyjechał dziś (w sobotę), pozostali członkowie delegacji niemieckiej wyjeżdżają po części dziś jeszcze, po części jutro. Powrót nastąpi prawdopodobnie 3 stycznia wieczorem, gdyż dn. 4 stycznia mają się ponownie rozpocząć obrady. Delegacje austro-węgierska, bułgarska i rosyjska wyjechały już wczoraj (w piątek).

BERLIN (28 b.m. Tel. pryw.) — «B. Lokalan. donosi ze Sztokholmu: Na ostatnim posiedzeniu posłów koalicyjnych postanowiono przedsięwziąć jaknajenergiczniejsze kroki przeciwko powrotowi zdrowych jeńców wojennych do Niemiec w razie pokoju separatystycznego.

BERLIN (28 b. m. Tel. pryw.) — «Voss. Ztg. donosi z Genewy, że, jak donosi pismo madryckie «Imparcial», Hiszpanja domaga się możności przyjmowania udziału w kongresie pokojowym, aby osiągnąć decyzję w ważnej dla Hiszpanji kwestji Gibraltaru.

Francja.

Dyskusja o polityce zagranicznej.

Dyskusja w parlamencie francuskim w sprawie polityki zagranicznej, której skutkiem było aprobowanie działalności rządu, o czem donosiliśmy w numerze wczorajszym, miała przebieg następujący:

Socjalistyczny poseł Montet zainteresował w sprawie układów między rządami koalicyjnymi, zawartych bez wiedzy parlamentu i niedawno ogłoszonych. Zapytał on, jakie kroki winien podjąć rząd na skutek wspomnianego opublikowania umów.

Pichon oświadczył: W dniu, kiedy Rosja mieć będzie istotny, oparty o wolę narodu, rząd, będziemy gotowi z nim zbadać nasze cele wojenne i warunki słusznego i trwałego pokoju.

Socjalista Mistral zażądał rewizji celów wojennych koalicyj. Poseł Sarrolle zainteresował następnie z powodu sytuacji, wytworzonej dla Francji przez zawieszenie broni na froncie rosyjskim.

Po bliższych wyjaśnieniach Pichona Izba odrzuciła formułę przejścia do porządku dziennego, zaproponowaną przez Longueta, na mocy której między innymi na przyszłość uznane być mają tylko te zobowiązania, które zaaprobował parlament, i przyjęła wszystkimi głosami porządek dzienny Symiana, na mocy którego Izba aprobeuje rząd i w zaufaniu do niego przechodzi do porządku dziennego.

PARYŻ (27 bm. W. T. B.) — Minister spraw zagranicznych, **Pichon, oświadczył w Izbie deputowanych** pom. in., co następuje: «Obecny rząd rosyjski uniemożliwił sam sobie urzędowe stosunki z aljantami.

Dzięki bolszewikom Rosja znajduje się obecnie w stanie zupełnego rozkładu. Niemcy starają się kontynuować rujnowanie rosyjskiej potęgi wojskowej i utworzyć przepaść pomiędzy Rosją a aljantami.

Nasze cele wojenne są następujące: **Przedewszystkiem należy zwyciężyć** (uznanie), aby zapewnić światu pokój, sprawiedliwość i braterskość.

Przywrócenie Alzacji i Lotaryngji stanowi gwarancję trwałego pokoju. Będziemy dopiero wówczas uważali wojnę za wygraną, o ile Niemcy oświadczą, iż są gotowe zgodzić się na pokój, oparty na zasadach sprawiedliwości i naprawienia wyrządzonego zła.

Aljanci pragną również niepodległej i niepodzielnej Polski ze wszystkimi gwarancjami swobodnego rozwoju pod względem gospodarczym i wojskowym.

Różni nas od wrogów dążenie do sprawiedliwego i trwałego pokoju.

Ogłoszenie tajnych umów z Rosją było całkowitem fiasko dla Niemiec. Nie mogło ono wpłynąć na dobre stosunki do krajów skandynawskich.

Będzie fatalnością dla Rosji, o ile da się ona omotać wrogom.

Wówczas, gdy zwrócą się do nas bezpośrednio co do warunków pokojowych, zbadamy takowe razem z naszymi sprzymierzeńcami.

Tego rodzaju pośrednia propozycja pokojowa nie zasługuje na rozważanie.

Albo rokowania rosyjskie doprowadzą do celu, i wówczas będzie to oznaczało kapitulację Rosji, albo układy te nie udadzą się. W obydwóch wypadkach **wojna będzie dla nas trwała dalej.**

Oczywiście posiadanie swobody ruchów na naszym froncie oznacza duży sukces dla Niemiec i Austrii.

Niemcy postawiły sobie niemożliwe zadanie zwyciężyć świat, ale świat zwycięży, i Francuzi będą mieli znaczny udział w tym zwycięstwie.

Następnie, jak już było komunikowane, Izba deputowanych wszystkimi 384 złożonymi głosami przyjęła formułę przejścia do porządku dziennego, według której **Izba akceptuje oświadczenia rządu** i w zaulaniu doń przechodzi do porządku dziennego.

PARYŻ (dnia 28 bm. W.T.B.) — Ag. Havasa mówi, co następuje o wystąpieniu Pichona w Izbie: Interpelacja w sprawie stosunków rosyjskich przyniosła wielkie zwycięstwo Pichonowi. Izba jednogłośnie oświadczyła się za poglądem ministra. Pichon znowu w mowie, której skromność nie wykluczyła stanowczości, o-mówił i ściśle przedstawił cele wojenne Francji.

Stwierdził on niezłomną wolę koalicyj dążenia do słusznego i trwałego pokoju.

Izba wyraziła całkowitą swą zgodę z zamiarami rządu.

Włochy.

W sprawie celów wojennych.

«Voss. Ztg.» donosi z Zurichu, że, jak pisze współpracownik polityczny organu socjalistycznego «Avanti», pięć mów, wypowiedzianych przez włoskiego prezesa ministrów, Orlando, na tajnych posiedzeniach Izby nie pozostały żadnej więcej wątpliwości, iż Orlando nie broni więcej byłych imperialistycznych celów wojennych Włoch, i gotów jest przystąpić niezwłocznie do likwidacji wojny, ale tylko w porozumieniu z aljantami.

Królestwo Polskie.

Wiceprezes ministrów.

«Berl. Tag.» donosi, że polski minister rolnictwa, Mikułowski-Pomorski, przyjął zaproponowane mu stanowisko wiceprezesa ministrów.

ROSJA.

Wojna domowa.

PETERSBURG (27 b. m. PTA.) — Pomiędzy kozakami panuje demoralizacja. Wojska frontowe odmawiają wystąpienia przeciwko wojskom rządowym. Jedna z dywizji złożyła broń w okolicy stacji kolejowej Aleksandrowskaja.

Za jej przykładem poszły inne pułki.

PETERSBURG (27 bm. PTA.) — Wojska Kaledina zostały rozbite około Biełgorodu (w gub. Kurskiej).

Awanturnicze przedsięwzięcie generała z Nowoczerkaska zakończy się tak samo, jak i awanturnika z Gatchyny.

BERLIN (28 bm. Tel. prywat.) — «Berl. Lokalan.» donosi z nad granicy francusko szwajcarskiej, iż, jak komunikuje z Petersburga ag. Havasa, rząd bolszewicki zniósł obowiązkową służbę wojskową kozaków, którą ma zastąpić krótki okres ćwiczeń w jednym z okręgów kozackich.

Kozacy w garnizonach wokół Petersburga wybrali ponownie swych oficerów.

BERLIN (28 b. m. Tel. prywat.) — «Deutsche Tagesztg.» donosi z Rotterdamu, iż Ukraińcy opanowali bez przelewu krwi kwaterę główną sztabu 11-cj armji na froncie południowo-zachodnim. Wojska odporne zostały rozbrojone, oraz została zarekwirowana pewna ilość dział i karabinów.

Gen. Szczerbaczow zakomunikował, iż na mocy decyzji republiki ukraińskiej objął dowództwo naczelne nad wojskami, znajdującymi się na froncie południowo-zachodnim oraz rumuńskim, aby bronić terytorjum republiki ukraińskiej.

Ukraińcy zajęli również dworzec kolejowy w Braile w Rumunji i rozbroili 48-y pułk fizylierów gwardji.

W sprawie internowanych w Anglii Rosjan.

AMSTERDAM (27 bm. W.T.B.) — Według jednego z tutejszych pism, do «Timesa» donoszą z Petersburga, iż poseł amerykański zakomunikował, że rząd angielski uwolni internowanych poddanych rosyjskich, Czyczerina i Pietrowa.

Zostanie udzielona im możność powrotu do Rosji na pierwszym statku admiralicyj, który odpłynie do Rosji. Z tego wynika, iż rząd angielski nie uznaje Czyczerina, jako ambasadora rosyjskiego w Londynie.

Rządy bolszewików.

KOPENHAGA (27 bm. W.T.B.) — Gazeta «Socialdemokraten» przytacza wywiad swego sztokholmskiego korespondenta z szwedzkim posłem socjalistycznym do parlamentu, Höglundem, który powrócił przed paru dniami z podróży do Petersburga.

Höglund oświadczył, że wiadomości koalicyj co do rozruchów w Petersburgu są całkowicie wyssane z palca. Równie mylne są twierdzenia, iż członkowie rządu pełnią władzę dyktatorską.

Komisarze ludowi są odpowiedzialni wobec komitetu wykonawczego i każdy minister ma u swego boku kolegum, które uczestniczy w uchwalaniu wszelkich decyzji.

Podstawę władzy rządu bolszewickiego tworzą 2 miliony żołnierzy, jak również prawie wszyscy zorganizowani robotnicy.

Umiarkowane partje socjalistyczne mają poza sobą małą tylko liczbę głosów.

Zaopatrzenie w artykuły żywnościowe znacznie się polepszyło od czasu, gdy bolszewicy doszli do władzy.

Co do widoków pokojowych Höglund przed odjazdem rozmawiał z Leninem.

Lenin oświadczył przytem, że, jak sądzi, pokój powszechny jest bliski, ponieważ narody są zmęczone wojną.

Byłoby naiwnością wierzyć w zwycięstwo koalicji, nawet o ileby wojna miała trwać rok jeszcze.

Rosyjska księga ozerwona.

Według petersburskiej depechy Hawasa w dn. 28-go grudnia ukazać się miała pierwsza część księgi czerwonej Trockiego, która będzie wychodziła w regularnych odstępach w miarę ogłaszania umów.

Pierwsza część zawiera dokumenty, które wyszły w «Zwiestjach» i «Prawdzie», łącznie z konwencją wojskową rosyjsko-francuską z r. 1902.

Losy cara Mikołaja.

Gazety petersburskie zamieszczają list ex cara do b. marszałka dworu Benkendorffa z dn. 7-go grudnia. Ex car pisze, że wszyscy są zdrowi, i że żadnych nadzwyczajnych rzeczy nie było. Przez czas pewien rodzina carska cierpiała na brak pieniędzy, ale obecnie brakowi temu zaradzono.

Japonja i Daleki Wschód.

Z Tokio donoszą, że 17 amerykańskich i angielskich korespondentów otrzymało urzędowe zawiadomienie, że rząd japoński nie ma bynajmniej zamiaru wysyłania wojsk do Charbina i Władywostoku, lub gdziekolwiek indziej. Wszelkie wiadomości tego rodzaju są pozbawione podstawy. Japonja nie projektuje również mobilizacji. Rozmaici wysocy urzędnicy w Tokio potępili te niepokojące wiadomości o napastniczych zamiarach Japonji, które wszystkie prawie pochodzą z Waszyngtonu, stamtąd dążą do Londynu i są tylko kombinacjami giełdowymi.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dziś: Eugenjusza.
Jutro: Sylwestra.
Pojutrze: NOWY ROK. Obrzezanie P.
Wschód słońca—o g. 8 m. 26
Zachód słońca—o g. 3 m. 43

Z WILNA.

— W szkole handl. wiecz. przyjmowanie zapisów do klasy 2-ej zostało przedłużone.

— „Kosze szczęścia“ na dochód „Pogotowia ratunkowego dla dzieci“. Dziś więc, około godziny 12-ej, wszyscy mieszkańcy Wilna, którym przemawia do serca niedola najbardziej upośledzonych przez los dzieci, wyznaczili sobie rendez-vous w cukierni Sztralla (Sw. Jerska № 22), by za markę wypróbować szczęścia i przyczynić się do dobrego dzieła społecznego, by spełnić najpilniejszy obowiązek pomocy obywatelskiej. Zaznaczamy, że wiele fantów będzie bardzo cennych, i że każdy biliet wygrywa.

— Z „Lutni“.

W niedzielę, 30 grudnia, ukażą się na scenie «Lutni» — po raz trzeci i ostatni malownicze «Jasełka», cieszące się stałym powodzeniem.

Chóry w połączeniu z orkiestrą wykonają cały szereg melodyjnych kolend polskich.

W przerwach orkiestra «Lutni» odegra również wiązanek pięknych starodawnych kolend.

Początek przedstawienia o godz. 6-ej wiecz.

We wtorek, 1-go stycznia, wznowiona zostanie arcywesoła krotowidła polska S. Dobrzańskiego «Żołnierz królowej Madagaskaru», pełna swojego humoru i arcyzabawnych scen.

Bilety są do nabycia dziś i we wtorek od godz. 12-ej w kasie sali, w poniedziałek zaś od godz. 5—8 w. w kancelarji «Lutni».

— **Koncert na wpisy** (31-go grudnia 1917 r.). Przypominamy więc, że jutro, w poniedziałek 31-go, o g. 5-ej wiecz., odbędzie się organizowany przez Polsk. Tow. Wpisów Szkolnych koncert symfoniczny, który niezawodnie sprowadzi do sali Lutni wszystkich miłośników poważnej muzyki. Solistką koncertu będzie p. Zofja Bortkiewiczówna, która śpiewać będzie z towarzyszeniem orkiestry i fortepjanu między innymi: arję z op. «Samson i Dalila» Saint-Saëns'a). W części orkiestrowej znajdzie się ogólnie lubiona, melodyjna symfonia h-moll Schuberta. Ciekawym numerem będzie też muzyka do staroindyjskiego dramatu «Vasantasena», składająca się z czterech barwionych części: 1) Wstęp, 2) Taniec bajaderek, 3) Hymn do Brahmy, 4) Bachanalja.

Jest to utwór pełen wschodniego kolorytu, zajmujący choć przystępny. Koncert rozpocznie «Polonia» Wagnera, napisana w 1832 r. pod wrażeniem przejścia wojsk polskich przez Lipsk, i osnuta na naszych melodjach narodowych.

Sprzedaz biletów odbywa się dziś w dalszym ciągu w cukierni K. Sztralla (Sw. Jerska 22) przez grono pań, które łaskawie podjęły się dyżurówania. Czynne będą: od godz. 12—2 pp. Pławska i Zofja Jaguzańska, od godz. 2—4 p. Karolina Mączyńska, od g. 4—6 pp. Marja Zawadzka i Marta Muchlińska, od g. 6—8 p. Alina Naruszewiczówna i Janina Muchlińska, od g. 8—9 i pół p. Karolina Mączyńska i Eugenja Dłużniewska.

W rozporządzeniu pań powyżej wymienionych będą pozostałe bilety, zarówno na parter, do łóż, jak i na balkon.

Jutro, w poniedziałek, bilety nabywać będzie można w kasie «Lutni» przed rozpoczęciem widowiska.

Zwracamy również uwagę publiczności, iż w czasie antraktu czynnym będzie obficie zaopatrzony, a niedrogi bufet, przy którym obowiązki gospodyń pełnić będą panie, należące do komitetu.

Początek koncertu o godz. 5-ej wiecz.

— **Jasełka.** W lokalu Ś. to Jańskiej szkoły im. Mickiewicza, ul. Wielka d. № 37-9, w dalszym ciągu od dzisiaj codziennie do 6 stycznia włącznie odbywać się będą «Jasełka» dla uczącej się młodzieży z tradycyjną choinką i śpiewem chóralnym kolędek przy współudziale szkolnej orkiestry. Początek o godz. 5 po poł. Bilety po b. dostępnej cenie przy wejściu.

OFIARY.

złożone w administracji „Dziennika Wileńskiego“:

Na Pogotowie ratunkowe dla dzieł ohrześl-janskich.
Zamiast fantów—Świacko-Świackiewiczowa Aleksandrowa 5 m.
Na szkoły ludowe do rozporz. p. Dmochowskiej. Wiszniewska J. i mk., Kulwińska Mura i mk.

Na głodnych.

Ku uczczeniu ś. p. Bronisławy Sucheckiej—Kiełczewscy I. i K. 10 m.

Na ochronę Serca Jezusowego.
Zamiast choinki—Kulwińska Mura 2 mk.
Na T-wo „Samopomoc“.
Zamiast kwiatów na trumnę śp. T. Kleczkowskiej—Cedrońska W. i m., Jodkówna S. i m., Fryczyńska A. i m., Baranowiczówna H. 2 m., Nowicka M. i m., Kęstowiczówna S. i m., Szemiakówna A. i m., Dederkówna P. i m., Kijakowska S. i m.
Na biedne głodne dzieci m. Wilna do uznania redakcji.

Zebrane przez kółko oficerów jeńców w Gütersloh 45 m.

Na budowę kościoła Serca Jezusowego.
Parafianie z Sokółki 15 mk., Bezimiennie 2 m.

Na ochronę „Powsięgliwość i Praca“.
Zamiast choinki—Kulwińska Mura 2 m.

Na żłobek Dzieciątka Jezus.
Zamiast choinki—Kulwińska Mura 2 mk.

Na żłobek imienia Maryi.
Zamiast choinki—Kulwińska Mura 2 mk.

Na T-wo «Caritas».
Zamiast choinki Kulwińska Mura 2 mk.

Na ochronę św. Kazimierza p. Kaezanowskiej. Bezimiennie 30 m.

Na głodnych, chorych i najbiedniejszych.

Szuksza Karolina z Butkiszek 4.90 m. Szymanowski Paweł 5 m. Ku uczczeniu ś. p. Franciszka Augustowskiego — Świerzyński Franciszek 5 m.

Na „Dom Serca Jezusowego“.

Świerzyński Franciszek 25 m. Ku uczczeniu nieodżałowanego jedyne go brata ś. p. Franciszka—Augustowcy Witoldostwo 20 m

Na wpisy szkolne.

Ku uczczeniu nieodżałowanego jedyne go brata ś. p. Franciszka—Augustowcy Witoldostwo 20 m. Ku uczczeniu ś. p. Marji z Kołyszaków Bohdanowiczowej — Stankiewicz Piotr i Urszula 5 m.

Na T-wo „Powsięgliwość i Praca“.

Ku uczczeniu nieodżałowanego jedyne go brata ś. p. Franciszka — Augustowcy Witoldostwo 50 m.

Na Żłobek imienia Maryi.

Ku uczczeniu ś. p. ukochanego stryjka—Frana, Zygmunt, Kasia i Zosia 10 m.

Na Pogotowie Ratunkowe.

Za udzielenie pierwszej pomocy w chorobie — Galiński Nikodem 6 m.

Na głodne dzieci.

Ku uczczeniu pamięci ukochanego Wituśia Pisanki — Izdebskie 2 m.

350 HAMBURSKA LOTERJA PAŃSTWOWA!
NAJWIĘKSZA WYGRANA W NAJSZCZĘŚLIWSZYM WYPADKU
MILJON MAREK.

[Zestawienie wygranych i premji 350 loterii]

1-sza premja 500,000 m.	1 premja 40,000 m.	212 wygranych à 2,000 m.
2-ga „ 300,000 „	1 wygrana 40,000 „	5 wygranych à 1,500 „
1 wygrana 200,000 „	1 premja 30,000 „	525 wygranych à 1,000 „
1 „ 100,000 „	1 wygrana 30,000 „	639 „ à 500 „
1 „ 90,000 „	7 wygranych à 20,000 „	150 „ à 400 „
1 premja 80,000 „	3 wygrane à 15,000 „	90 „ à 300 „
1 wygrana 80,000 „	16 wygranych à 10,000 „	44174 „ à 250 „
1 premja 70,000 „	1 wygrana 7,500 „	220, 200, 175,
1 wygrana 70,000 „	1 wygrana 6,000 „	150, 125, 100,
1 premja 60,000 „	56 wygranych à 5,000 „	75 i 35.
1 wygrana 60,000 „	2 wygrane à 4,000 „	
1 premja 50,000 „	128 wygranych à 3,000 „	46020 wygranych, 8 premji
1 wygrana 50,000 „	2 wygrane à 2,500 „	oraz 10,000 wolnych losów.

razem **13 milionów 731,000 marek.**
Loterja składa się z 7 klas.
Ciągnięcie 1 klasy odbędzie się 17 i 19 stycznia 1918 r.

Cena losu oryginalnego włącznie z niemieckim podatkiem państwowym wynosi:

	Dla 1-szej klasy	na wszystkich siedmiu klas
Jedna ósma część oryginalnego losu	1,25 marek	25,00 marek
Jedna czwarta część oryginalnego losu	2,50 „	50,00 „
Półowa oryginalnego losu	5,00 „	100,00 „
Cały oryginalny los	10,00 „	200,00 „

Przyjęcie udziału może nastąpić w każdej klasie.

Windus & Co Hauptkollekte
Hamburg 36. Kaiser Wilhelm strasse 20-26.

Do wycięcia

Bestellbrief!

Brŕuche um Zusendung
von _____ Los 1-ter Klasse
Hamburger Staats-Lotterie.
Den Betrag von Mk. _____
erhalten Sie gleichzeitig durch Postanweisung—ist einlegend beigefügt.
(Das nicht Gewŕnschte durchstreichen).

Name: _____
Beruf: _____
Wohnort: _____
Postbezirk: _____
Bemerkungen: _____
Bitte deutliche Adressat
Wilm. Dzien.

Światło zesrodkowane

OSRAM-AZO

Napełnione szlachetnym gazem—do 2000 watów

Nowe modele zarówno Osram-Azola, napełnione gazem, 25 i 60 watowe. Prawdziwe tylko z wyprawionym napisem OSRAM na kuli szklanej.

KINEMATOGRAF
„Helios”

Róg Wileński i Ś-to Jerskiej.

Program od 29 grudnia do 1 stycznia.
KRONIKA TYGODNIOWA, aktualne—z natury.

„Grzechy jego młodości”,

dramat w 4-ach aktach, Roberta Heymanna.

„**MOJE SERDECZNE WSPÓŁCZUCIE**”, komedia.

Początek: w soboty i niedziele o godz. 1-ej po poł., w reszcie dni o godz. 3-ej po poł.

KINEMA-TOGRAF LUX
Ś-to Jerska II.
Właściciel J. Krubiec.

- Dziś nowy, zajmujący program.
- 1) Zburzony ideał.
  - 2) Nie igraj z ogniem.
  - 3) W głębinie morza.
  - 4) Nie wiem co gonilem.

KINEMATOGRAF „R. Sztremer”
WIELKA 74

Tylko 3 dni: 28, 29 i 30 grudnia.
Piąty obraz z serii naszych monopolowych filmów sezonu 1917—1918.
wstrząsający dramat z życia rosyjskich obywateli ziemskich i arystokracji. W rolach głównych słynna piękność **Marja Vidal** i **K. Proobrażenska**.
„**Miłość Jasia**”, oryginalna komedia, odegrana przez czworo dzieci 6-cioletnich.

KALENDARZYK-NOTATNIK
na rok 1918.
(z Orzełkiem)
Cena 30 fenygów.
Do nabycia we wszystkich księgarniach i składach mat. piśm.

MAGGI prawdziwe 14 f.
Marmoladę jabłeczną 2 m. 50 f.
Kawę mięszankę wyborową 3 m. 80 f.
Herbatę owocową poleca Węciewicz i Zwiedrzyński, Ś-to Jerska 7. [341]

Potrzebne

kucharka, pomocnica kucharki i pomywaczka na wyjazd do Oran, obóz «Kassino». Zgłaszać się: Mała Stefańska, «Wilnaer Zeitung».

Peleryna 355
gronostajowa do sprzedania. Dominikańska № 7, magazynu Pokka, od 11—12 i od 3—5 w., Chmielewska.

Do sprzedania
kostjum nowy, czarny. Kasztanowa № 5—3, dowiedzieć się u stróża Oleszkowicza. 356

SANIE

do sprzedania. Fabr. napojów owocowych «Nektar». Zauł. Telewela (dawniej Ś-to Jakóbski) № 3. 365

Majątek folwark

dobry, w bliskości Wilna, chce wziąć w dzierżawę. Zgłaszać się na ul. Trocką № 20, Karlin.

KUPUJĘ

używane fortepiany, pianina i fis-harmonie (bez pośredników). Dawnej kinematograf „Eden” obecnie kuchnia „Mozeja”, Wielka 45, Germaje. 365

Opał wyborowy.

Mostowa № 12 m 19, od 3—5 pp., Alexandrowicz. 346

Chłopiec

z dobrej rodziny w wieku lat od 14-tu potrzebny na naukę do cukierni. Wileńska № 16, Hempel. 361

Francuzka

poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. 2-gi Junkierski № 5 m. 1, Damas. 335

Zgubiono dn. 28 w m. idąc ul. Garbarską i Żydowską bluzkę czarną, jedwabną, fastrygowaną, niosąc do miary. Uprzejmie prosi poszkodowana krawcowa o zwrot za wynagrodzeniem. Ul. Mostowa № 9—24, Zofia Kukowska. 362

Kupuję

pianina, fortepiany, gramofony, z płytami, skrzypce, mandoliny, gitary i inne instrumenty muzyczne. Maszyny do pisania z rosyjs. i łacińskim alfabetem, a również maszyny do szycia oraz rozmaite meble i dywany perskie. Wileńska 16 m. 2, od 3—5 wiecz., Szawedanc. 327

Sprzedam

patefon i gramofon z płytami, stare skrzypce i maszynę do szycia. Wileńska № 16—2, od godz. 5—7, Szawedanc. Wejście z krotu. 308

Introligator B. Aleksandrowicz, Tatarska 11, przyjmuje roboty w zakresie fachu wchodzące.

Jest do nabycia we wszystkich księgarniach, skład. materj. piśm. i kioskach
PRAKTYCZNY KALENDARZYK INFORMATOR, zawierający informacje najniezbędniejsze dla każdego. CENA 25 FEN.

SPRAWOZDANIE KASOWE
z Koncertu Kameralnego, zorganizowanego w Wilnie w sali „Lutni” w dn. 21 grudnia 1917 r. przez kwartet „Im. Stanisława Moniuszki”

(Wanda Bohuszewiczówna, Antoni Kmieć, Mikołaj Salnicki, Franciszek Tchorz oraz Helena Szyrmo-Kulicka)
na cześć hr. Ignacego Halka-Ledóchowskiego, założyciela rzeczzonego kwartetu. (Patrz «Dziennik Wileński» z dn. 21 grudnia 1917 r.)

PRZYCHÓD	Marki	ROZCHÓD	Marki
1) Za programy uprzejmie sprzedane przy wejściu na salę przez panią hrabinę Marię-Krystynę Tyskiewiczową	142,02	1) Wynajęcie sali «Lutni» z opalem i elektrycznością włącznie	277,—
2) Za bilety uprzejmie sprzedane przez p. Bwę Sienkiewiczównę, w cukierni Sztralla, ul. Tatarska № 1	343,—	2) Druki i kłisza	142,—
3) Za bilety uprzejmie sprzedane przez p. Tomasza Krassowskiego, w cukierni Sztralla, ul. Św. Jerska 22	261,75	3) Wynajęcie fortepianu	50,—
4) Za bilety sprzedane w kasie «Lutni» oraz za programy sprzedane przez pp. bileterów	10,—	4) Ogłoszenia w gazetach o koncercie	90,84
5) Współpracownicy księgarni Polowej, przy ul. Niemieckiej № 23, za 9 programów	9,—	5) Rozlepienie afiszów	14,—
	957,32	6) Za dozór straży ogniowej w czasie koncertu	6,—
		7) Marki stemplowe i podatek	36,—
		8) Zwrot kosztów wionoczeleńskich, zaproszonymu do współdziałania w koncercie	30,—
		9) Za sprzedawanie biletów w kasie «Lutni»	10,—
			655,84
			Przewyżka 301,48

Przewyżka 301,48 marek, stosownie do życzenia hr. Ignacego Halka-Ledóchowskiego, została deponowana w Wileńskim Prywatnym Banku Handlowym do rozporządzenia wdowy po ś. p. Arturze Sędzimirze (pokwitowanie Banku z dn. 28 grudnia 1917 r.).

KUPUJĘ
CENNOŚCI, złote i srebrne rzeczy, brylanty i kwity lombardowe na takowe. Milejkowski, Wielka 70, obok magazynu Alszwanga.

Kupuję
złoto, srebro, brylanty, perły, futrzane rzeczy, dywany, fortepiany, pianina i antyki. Wielka № 47, Szwarz. 315

MECHANIK, b. pracownik firmy «Singer» przez lat 40, przyjmuje wszelką robotę u siebie prywatnie. Wielka № 56—5, B. Szmach. 271

Brylanty, biżuterje, djamenty, perły i inne drogie kamienie, złote i srebrne zegarki. **kupuje** magazyn zegarków F. Kenigsberg, Wilno, Wielka 84. r-k

Kupuję (prywatnie) za r-k
dobrą cenę

Cenności: brylanty, perły, złote i srebrne rzeczy, zegarki, antyki, lombardowe kwity i sztuczne zęby. Leon Poezter, Tatarska 20—17, 336

Potrzebny nauczyciel na wieś, wynagrodzenie 40 rb. miesięcznie i całe utrzymanie. (Kurs 5 klasy). Kaukaska № 4 m. 2, Wimborówna. 336

TEATR POLSKI pod kierown. T-wa artyst. „Lutnia”.
Ś-to Jerska 8.
Dziś, w niedzielę, 30-go grudnia 1917 r. po raz ostatni
„JASEŁKA”,
Początek o godz. 6-ej wieczorem.
Kasa czynna jest od g. 12-ej w poł.

ZASZCZYCENI UZNANIEM JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚCI PAPIEŻA PIUSA X. 4 złote medale i inne nagrody. 304
12 prawdziwych fotografii tylko za 1 r. 50 k. i inne niższe ceny do 1-go lutego.
Mistrzowskie fotogr. Br. BUTKOWSCY, Wilno, Bazyljaska 5.
Fotoemalowe broszki, spinki etc. Wszelkie nowości!

TANIA WYPRZEDAŻ!!! Wyjątkowa sposobność.
I zapalniczka z knotkiem (pali się bez benzyny). Cena: dawniej 1 m. 20 f., obecnie 55 f.
I zapalniczka „Kawaler” z dużym benzynowym rezerwuarem. Cena: dawniej 2 m., obecnie 90 fen.
Nowości!!! i światowa zapalniczka roz. 140x50 m./m. o 500 proc. taniej niżeli zapalniczki, b. mała ilość benzyny wystarcza na miesiąc. Cena: dawniej 3 m. 50 f., obec. 1 m. 80 f.
I metalowy kapsel z 3-ma kamieniami «Aner» pasuje do każdej zapalniczki. Cena: dawniej 55 f., obecnie 25 f.
I ochraniacz uszu od mrozu i bólu zębów z regulatorem. Cena: dawn. 3 m. 50 f., obec. 1 m. 40 f.
I piękna szpilka do krawatu z polskim herbem. Cena: dawniej 1 m. 75 f., obecnie 50 f.
Jak również rozmaite **wojenne cacka**, t. j. **łódzie podwodne, okręty, cepeliny, automobile** Czerwonego Krzyża i t. p. nowości po cenach wyjątkowo tanich można dostać w magazynie piśmiennym **W. ZALL**, Wilno, Szopenowska № 5, obok hotelu «Belgja». Dla hurtowników specjalny rabat. **Zapamiętajcie adres!**

ZARZĄD WILEŃSKIEGO STOWARZYSZENIA POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWEGO
ZAWALNA Nr. 60.
Atakując bilety loteryjne I emisji 5% wewnątrznej pożyczki 1864 r. od wylosowania 2 stycznia 1918 r. Za bilety wylosowane wydawane są nowe bilety, lub też wypłacają pieniędzmi.

OBUWIE NA DREWNIANYCH PODESZWACH
polecają warsztaty pod firmą

„Drewniana Podeszwa”,
róg Dobroczynnego zauł. i Wileńskiej 25.

Warsztaty zaopatrzone są w duży wybór męskiego, damskiego i dziecięcego obuwia od fasonów najwykwintniejszych do najskromniejszych. Przyjmuje zamówienia z własnego i powierzzonego materiału. Obecnie już wierzchoły z ciepłego materiału. 302

KALENDARZ PRZYJACIEL
NA 1918 ROK
świeżo opublik. pręc i jest do nabycia we wszystkich księgarniach i w Administracji «Dziennika Wileńskiego».
Skład główny w księgarni J. Zapaśnik.
Cena egzemplarza 1 m. 20 f.